

Treść odpowiedzi na interpelację radnego Ludwika Rakowskiego w sprawie stworzenia programu upowszechniania dziedzictwa kulturowego wśród młodzieży szkolnej

odpowiadając na Pana interpelację w sprawie stworzenia programu upowszechniania dziedzictwa kulturowego wśród młodzieży szkolnej, popieram zaproponowany przez Pana wniosek. Ze względu na złożoność sprawy i konieczność przeanalizowania wielu różnych jej aspektów w wymiarze wojewódzkim, Departament Kultury, Promocji i Turystyki dokonał wstępnej analizy możliwości w przedmiotowym zakresie, zaś zajęcie szczegółowego stanowiska w chwili obecnej byłoby niezmiernie trudne.

Punktem odniesienia do przedstawionej propozycji może być funkcjonujący, podobny program realizowany przez m.st. Warszawa. Skierowany jest on do placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest miasto, a realizowany bezpośrednio przez Biuro Edukacji z wykorzystaniem struktury miasto-dzielnica-szkoła. Środki finansowe z budżetu miasta przekazywane są do poszczególnych dzielnic, a następnie do szkół. O rozdysponowaniu środków na poszczególne przedsięwzięcia (kulturalne, sportowe, edukacyjne) decyduje indywidualnie każda szkoła.

Środki na realizację projektu są naliczane w oparciu o liczbę uczniów zamieszkałych na terenie Warszawy. Poszczególne szkoły potwierdzają liczbę uczniów i na podstawie zebranych, zweryfikowanych danych określany jest budżet projektu. Jest to możliwe i stosunkowo łatwe ze względu na fakt, że są to placówki oświatowe miasta. Rozliczenie środków odbywa się na podstawie faktur wystawianych na szkoły i rozliczanych przez szkoły w dzielnicę, na terenie której są zlokalizowane.

Przygotowanie podobnego programu dla szkół z terenu województwa mazowieckiego byłoby o wiele bardziej skomplikowane. Na terenie naszego województwa działa ponad 1400 szkół podstawowych i ponadpodstawowych (dane Mazowieckiego Kuratorium Oświaty), dla których organami prowadzącymi są gminy i miasta, powiaty oraz województwo. W związku z tym rodzi się wiele niepewności, a także obawa związana ze znalezieniem odpowiednich rozwiązań i stworzeniem bezpiecznych oraz efektywnych procedur. Największe zdiagnozowane na tym etapie wątpliwości dotyczą:

- zebrania i potwierdzenia wiarygodności danych z ok. 1400 szkół (a tym samym określenia ogólnej liczby uczniów mogących korzystać z oferty), gdzie tylko dla nielicznych placówek organem prowadzącym jest województwo;
- centralnego zarządzania takim projektem, gdzie niezwykle trudno jest określić realną liczbę beneficjentów bez obawy o wykluczenie, dotarcie, zagwarantowanie dostępu do projektu;
- odpowiedniej formy finansowania zadania poprzez przekazanie środków do organów prowadzących zainteresowanych szkół lub stworzenia innej formuły; zakładając, że mogłyby to być gminy, miasta lub powiaty, rodzi się pytanie o chęć współpracy ze strony władz jst z województwem w tym zakresie; bez względu na ten problem powstałaby konieczność podpisania przez województwo porozumień ze wszystkimi zainteresowanymi jst na Mazowszu;
- stworzenia mechanizmów rozliczania przekazywanych środków z budżetu województwa do organu prowadzącego, wielości sprawozdań i konieczności ich weryfikacji;
- zarezerwowania środków w odpowiedniej wysokości w budżecie województwa – Warszawa we własnym projekcie dysponuje 20 mln zł w 2020 roku przy założeniu po 50 zł na ucznia; w realiach wojewódzkich kwota 50 zł wydaje się być kwotą minimalną, o ile niewystarczającą; biorąc pod uwagę liczbę uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych na Mazowszu w roku 2019/2020 (dane GUS) i założeniu 50 zł na jednego ucznia należałoby założyć budżet w wysokości ok. 30 mln zł rocznie na to zadanie;

- przy uwzględnieniu finansowania biletów wstępu oraz kosztów organizacji wyjazdu (transport i ubezpieczenie uczestników) to koszty transportu mogą przekraczać założone 50 zł i będą znacząco podwyższać kwotę środków przeznaczonych na jednego ucznia oraz zdecydowanie zwiększą wysokość środków planowanych w całym zadaniu;
- realizacja takiego projektu z punktu widzenia województwa będzie musiała uwzględniać kwestie ochrony danych osobowych potencjalnych kilkuset tysięcy uczestników projektu;
- przygotowanie, wdrożenie i prowadzenie takiego projektu, niezależnie od jego ostatecznej formy, będzie rodziło konieczność wzrostu zatrudnienia do jego obsługi oraz długotrwałych przygotowań i analiz finansowych i prawnych;

Mając powyższe na uwadze, wprowadzenie programu w zaproponowanej w interpelacji formie wymaga szczegółowej analizy różnych aspektów tego przedsięwzięcia, określenia odpowiedniego zakresu i formuły realizacji programu oraz estymacji i zapewnienia jego finansowania w budżecie województwa.